

гръцката азбука, а отчасти измислилъ самъ. Послѣ това сѫчинителъ разказва кои именно букви сѫ земени отъ гръцката азбука и кои сѫ притурени. Но най-важни въ тази статия сѫ отговорите на Храбра, които той изрича противъ вепрятелите на славянското развитие. Неприятелите говоратъ: „чесомоуже сѫтъ словѣнски писмена (кинигъ). Разбира са, че тѣхъ не е сѫтворилъ богъ, или ангели, и оние „ижде отъ кона сѫтъ“ (искоши, отъ вѣка), като ждовските, римските и елинските, „иже сѫтъ отъ самаго бога“, който е повѣдѣлъ да са пишатъ книги само на триезика, които сѫ освѣщени съ надписътъ на Христовиятъ кръстъ.“ Храбъ, като са старае да докаже противното, говори, че единските писмена сѫ написани отъ погани идолопоклонници, а славянските отъ свѣти мѫже. Сѫществува мнѣние, че Иоанъ Екзархъ Бѫлгарски и Храбъ сѫ едно исто лице и че прилагателното Храбъ са е давало на енергическите проповѣдници. Ние отчасти са сѫглашаваме съ това мнѣние (гл. стр. 34 и 35), защото имаме множество причини да мислимъ така, а не друго-яче. Въ манастирътъ Намку (въ Романия) са намира евангелие, написано въ XVII вѣкъ, въ което намираме слѣдующите рѣдове: Сіе евангеліе списано бысть Діописіемъ іеромонахомъ храбримъ.“ Трѣба да кажемъ и това, че ако отдѣляваме по-горе Иоана Екзарха отъ черноризца Храбра, то правимъ това по обичайътъ на досегашните археологически изслѣдователи.

6. Козма, пресвитеръ бѫлгарски. Козма е живѣлъ едновременно съ „Черноризца Храбра“, т. е. въ онова време, когато още сѫ живѣде мнозина, които сѫ познавале лично Иоана (Екзарха). Той е на-